

WAT NA DE VERKIEZINGEN?

De volgende stappen!

De verkiezingen zijn voorbij, de stemmen geteld en wie weet al een bestuur geklonken. Er zijn een aantal wijzigingen doorgevoerd over de installatie van het nieuwe bestuur.

- **Initiatiefrecht:** De verkozene met de meeste naamstemmen van de grootste lijst krijgt als eerste het recht om een bestuursmeerderheid te vormen.
- **Aanduiding burgemeester:** De verkozene met de meeste naamstemmen van de grootste fractie van de coalitie wordt aangewezen als burgemeester.
- **Installatievergadering gemeenteraad;** vervroegd naar eerste 5 werkdagen van december 2024 in plaats van januari 2025. Vanaf dan is de nieuwe gemeenteraad aan zet!

Vanaf december 2024 kan de nieuwe gemeenteraad en het college van burgemeester en schepenen de nieuwe legislatuur (beleidsperiode) starten. De installatievergadering is de officiële start voor de nieuwe gemeenteraad die de komende 6 jaar lang de gemeente of stad zullen besturen. Elke gemeente kiest zelf op welke dag en tijdstip de gemeenteraad samenkomt.

2025 is een overlappingsjaar omdat het nieuwe bestuur het meerjarenplan opmaakt voor een periode van 6 jaar (van 2026 tot 2031). Daarnaast is dit ook het laatste uitvoeringsjaar van de vorige bestuursperiode. 2025 is daarom een heel belangrijk jaar omdat het meerjarenplan geschreven wordt voor de komende 6 jaar. Hierin moeten de hot topics, ook voor jeugd, terecht komen. Maar first things first.

Hier 10 stappen die je zeker moet zetten in de komende periode.

1. **Welke (nieuwe) verkozenen maken deel uit van de nieuwe gemeenteraad?**
Welke partijen staan de komende 6 jaar aan het roer? Bekijk zeker hun partijprogramma en screen eens wat zij voor jeugd naar voor schoven tijdens verkiezingen. Welke beloften of quotes heb je genoteerd vanuit je Debattle?
2. **Wie maakt deel uit van het nieuwe schepencollege?**
Naast de gemeenteraad moet je ook weten wie nu effectief deel gaat uitmaken van het nieuwe **schepencollege** en wie de **burgemeester** wordt. Welke belangrijke postjes gaan naar wie?

3. **Wie is de schepen van jeugd?** Probeer al eens een afspraak te maken als jeugdraad. Wat wil hij of zij realiseren voor jeugd. Kom dat vooral te weten en geef zeker jullie punten mee van je memorandum, onderzoek, analyse, input vanuit de jeugdraad,... De nieuwe schepen van jeugd moet weten wat er leeft en beeft bij de kinderen en jongeren van de gemeente/stad.
4. **Heeft het nieuwe bestuur al een akkoord of een overeenkomst gesloten?** Als dat zo is probeer te weten te komen wat er in het **bestuursakkoord** is opgenomen. Een bestuursakkoord geeft de afspraken en belangrijkste beleidspunten weer van de verschillende partijen die het nieuwe bestuur zullen uitmaken. Iets belangrijk voor kinderen en jongeren? Welke kansen zijn er voor breed jeugdbeleid?
5. **Hoe wordt de omgevingsanalyse aangepakt?**
Het nieuwe bestuur moet een nieuw meerjarenplan schrijven. Het decreet lokaal bestuur (de regelgeving over het organiseren en functioneren van de gemeente) schrijft voor dat elke gemeente/stad een **omgevingsanalyse** moet maken. Dat wil zeggen dat ze moet onderzoeken wat er leeft in de gemeente. Hoe wordt de gemeente ervaren in al zijn facetten? Dat is een heel belangrijk startpunt. Jeugd heeft daar zeker een plaats in. Het decreet schrijft enkel voor dat de gemeente/stad een omgevingsanalyse moet maken maar niet hoe en wat er minimaal verwacht wordt. Zorg ervoor dat je hierbij betrokken wordt. Dus hoor eens wie de touwtjes in handen heeft en het meerjarenplan begeleidt. Meestal is dat de algemeen directeur of een adjunct directeur of het managementteam (bestaat uit de algemene directeur, financieel directeur, ambtenaren en eventueel burgemeester of schepenen). Het kan zijn dat de omgevingsanalyse al is opgemaakt door het vorige bestuur. Neem zeker een kijkje wat het inhoudt én wat interessant is voor kinderen & jongeren. Wat ontbreekt er?
6. **Erkenning jeugdraad.**
De nieuwe gemeenteraad is ook bevoegd om alle adviesraden en commissies te **erkennen**. Dat wil zeggen dat zij de jeugdraad als formeel adviesorgaan de opdracht geven de stem te zijn voor kinderen en jongeren. **Let op! De jeugdraad is een adviesraad die nog moet georganiseerd worden volgens het decreet lokaal jeugdbeleid.** De gemeente/stad mag zelf bekijken hoe ze andere adviesraden organiseren.

De erkenning wordt gegeven op basis van de **statuten**. Daarnaast wordt er ook nog een **afsprakennota** opgesteld met het college. Daarin staan de afspraken over hoe er informatie wordt gegeven, wanneer een advies een antwoord krijgt etc. De jeugdraad heeft ook een **huishoudelijk reglement**. Dat regelt de werking van de interne jeugdraad en wordt gestemd in de algemene vergadering.

7. Hoe wordt de jeugdraad betrokken bij het meerjarenplan?

Het **meerjarenplan**, het belangrijkste document dat in 2025 geschreven wordt voor de gemeente/stad. Hoe komt het tot stand? Wat is de planning? Wie schrijft mee? Deze info is belangrijk. Mag jouw jeugddienst mee rond de tafel? Of moet de info via via naar de schrijftafel? Vraag het na bij je nieuwe schepen en ambtenaren op de jeugddienst.

8. Inbreken in het meerjarenplan!

Als je weet hoe de planning in elkaar zit en wie allemaal mee de pen vasthoudt, moet je nog te weten komen hoe jullie **als adviesraad betrokken** worden bij het meerjarenplan (dit staat letterlijk in het decreet lokaal jeugdbeleid). Wordt er een ronde tafelgesprek georganiseerd met alle adviesraden? Is er een apart gesprek gepland? Mogen jullie feedback geven op ideeën? Sta op je strepen want het decreet zegt 'betrokken worden bij de opmaak, uitvoering en evaluatie van het meerjarenplan'.

Organiseer je Debattle III! En zit met je beleidsmakers rond de tafel!

9. Het meerjarenplan is af, geef advies!

Waarschijnlijk is het meerjarenplan klaar rond de periode oktober- november 2025. De **jeugdraad moet hierop advies geven**. Sommige colleges geven enkel het stuk waar jeugd in vermeld staat, dus wees op je hoede en vraag het hele meerjarenplan op. Dat bestaat uit verschillende delen: strategische nota (beleidsdoelstellingen) en financiële nota (welke budgetten zijn er?).

10. Volg het meerjarenplan op!

Het meerjarenplan wordt voor 31 december 2025 ingediend bij de Vlaamse overheid. De uitvoering van het plan start in januari 2026 maar de goedkeuring van het meerjarenplan door de Vlaamse overheid moet nog komen (onder voorbehoud). Vanaf dan kan je het **jeugdbeleid opvolgen**. Worden alle plannen uitgevoerd die jaar per jaar beschreven staan in het plan? Maak één keer je huiswerk en selecteer alle belangrijke doelstellingen voor jeugd en zet ze in een document.

Zo kan je jaar per jaar afvinken of de doelstellingen uitgevoerd zijn. Zo niet kan je **hierop reageren, uitleg vragen en advies geven**.

